

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل ، کلبه ، قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلسین - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۲۱۷۲

۴شنبه ۸ مرداد ماه ۱۳۳۱

سال هشتم

شماره مسلسل ۱۹

دوره هفدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۹

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه ۳ مرداد ماه ۱۳۳۱

فهرست مطالب :

- ۱- تصویب صورت مجلس
- ۲- اجرای مراسم تحلیف از طرف آقای مجد زاده نماینده رفسنجان
- ۳- بیانات آقای نایب رئیس دائر بابر از تأسف و تأثر نسبت بشهادت ۳۰ تیر و اجرای یکدقیقه سکوت
- ۴- بیانات آقای دکتر معظمی دائر باهمیت قیام ملی و تجلیل شهدای روز ۳۰ تیر و تقدیم یک فقره طرح
- ۵- طرح و تصویب طرح سه فوری راجع به قیام ملی و شهدای ۳۰ تیر ۱۳۳۱
- ۶- ختم جلسه

مجلس ساعت نه و پنجاه دقیقه صبح بریاست آقای مهندس رضوی (نایب رئیس) تشکیل گردید

(۱- تصویب صورت مجلس)

نایب رئیس - صورت غائبین خوانده می شود :

(بشرح ذیل خوانده شد)
غائبین با اجازه - آقایان: دکتر سنجابی علی زهری غائبین بی اجازه - آقایان: حاج سید ابوالقاسم کاشانی - دکتر حسین فاطمی دیر آمده با اجازه - آقای دکتر بقایی نایب رئیس - در صورت جلسه قبل آقایان نظری دارند؟

اخگر - اجازه میفرمائید نایب رئیس - بفرمائید اخگر - آقای دکتر فاطمی مریش هستند و مشغول معالجه میباشند نباید ایشان جزء غائبین بی اجازه منظور شوند

نایب رئیس - پس از تشکیل کمیسیون محاسبات این موضوع حل میشود در صورت مجلس نظری نیست؟ (گفته شد: خیر) صورت مجلس تصویب شد

امامی اهری - در موقع اعلام تصویب صورت مجلس باید عده برای رأی کافی باشد ۵۹ نفر لازم است و ۵۸ نفر حاضر بودند بنابراین عده کافی نبود

نایب رئیس - آقای مجد زاده قسم یاد میکنند بمذاکره ای که عده کافی شد اعلام تصویب صورت مجلس تکرار میشود (با ورود چند نفر عده برای رأی کافی شد)

نایب رئیس - در موقع اعلام تصویب صورت مجلس عده برای رأی کافی نبود .

حالا کافی شد . صورت مجلس سه شنبه ۱۷ تیر ماه را مجدداً اعلام میکنم تصویب شد .

(۲- اجرای مراسم تحلیف از

طرف آقای مجد زاده

نماینده رفسنجان)

(در این موقع کلام الله مجید را با احترامات

لازم به تالار جلسه آورده و عموم حضار قیام نمودند)

نایب رئیس - آقای مجد زاده

(آقای مجد زاده در محل نطق مقابل کلام الله مجید حاضر و قسم نامه را بشرح ذیل قرائت و امضاء نمودند)

من که در ذیل امضاء مینمایم خداوند را بشهادت میطلبم و بقرآن مجید قسم یاد میکنم مادام که حقوق مجلس و مجلسیان مطابق قانون اساسی محفوظ و مجری است تکالیفی را که بمن رجوع شده است مهمل امکان با کمال راستی و درستی وجه و جهد انجام داده و نسبت بشاهنشاه متبوع و عادل مفخم خود صدیق و راستگو باشم و با اساس سلطنت و حقوق ملت خیانت ننمایم و هیچ منظوری نداشته باشم جز فواید و مصالح دولت و ملت ایران .

(۴- بیانات آقای نایب رئیس

دائر بابر از تأسف و تأثر

نسبت بشهادت ۳۰ تیر و

اجرای یکدقیقه سکوت)

نایب رئیس - آقایان نمایندگان

محترم:

قیام ملت مبارز ایران برای پشتیبانی از نهضت مقدس ملی در روز دوشنبه سی ام تیر ماه ۱۳۳۱ هر چند بحمد الله بن نتیجه مطلوب رسید و ریشه ظلم و بیدادگری و امکان تسلط اجانب را از این کشور برکندولی متأسفانه این نتیجه برای ماگران تمام شد

(صحیح است) و این درخت آزادی با خون فرزندان پاک و رشید ما آبیاری گشت بیاس احترام این قیام آزادی خواهانه و برای شرکت درسو گواری ملی امروز جلسه مجلس شورای ملی تشکیل شده است .

این حادثه در حقیقت محدود و مربوط بخانواده های معینی که فرزندان عزیز را از دست داده اند نمی باشد (صحیح است) بلکه تمام ملت ایران در این سوگواری شرکت دارند .

اکنون تسلیت و همدردی خود را بنمایندگی از طرف مجلس شورای ملی بتمام ملت ایران عموماً و به خانواده های داغ دیده خصوصاً تقدیم می دارم . (صحیح است)

واز در گاه خداوند متعال مشلتت دارم که پدران و مادران و برادران و خواهران و سایر بازماندگان شهدای این حادثه را در تحمل این مصیبت اجر و صبر عنایت فرماید (انشاء الله) و از آقایان نمایندگان محترم تمنی دارم با احترام ارواح شهدای این واقعه يك دقیقه قیام و سکوت فرمایند .

(عموم حضار با کمال احترام قیام

نموده و یکدقیقه سکوت نمودند)

(۴- بیانات آقای دکتر معظمی

دائر باهمیت قیام ملی و تجلیل

شهدای ۳۰ تیر و تقدیم يك

فقره طرح)

نایب رئیس - آقای دکتر

معظمی .

دکتر معظمی - با کمال خضوع و فروتنی بروان پاک شهیدان راه آزادی و حریت و استقلال و شرافت ایران درود میفرستم و از درگاه خداوند متعال مشلتت میکنم که بملت ایران در این مصیبت صبر و اجر کرامت و

عصمت فرماید.
 این جنبش و قیام ملی ثابت کرد که در
 قلوب اراذل ملت هیچ قوه و قدرتی را نتواند
 مقهورت و بیداری نیست و این نیروی عظیم هر
 ماه بر ادعای رژیم برخواهد داشت ایران
 در طول تاریخ خود از اینگونه فداکاریها
 و حسن بازیها زیاد داشته است چه در ادواری
 که به امام اختیار مدت بردست حکام خود نام
 و چه در زمان مستبد بود چه از زمانی که همای
 گزاری و مشروطیت بر این کشور باستانی
 پایه نهاده شد و ملت ایران با پیچیدگیها فراوان
 در طول تاریخ خویش مساعده و سررشته اختیار
 دشمنان با کفایت خود گرفت در طول این
 مدت مدید ایران نشان دادند که در برابر
 دشمنان با سرسختی و مقاومتهایی نظیرین خواهند
 ایستاد و هر گونه جنبش مخالفی را در مقابل
 آن خود خرد و نابود خواهند ساخت. دشمنان
 ما آثار میگردند در ایران افکار عمومی و روح
 مبارزه و مردم به نوشتن خویش علاقه مند
 میباشند همین تصورات واهی موجب آمد که
 با بعضی از بعضی رجال خائن و سپردن زمام
 اختیار بدست آنان بی پروا مقاصد شوم
 خود را عملی کنند این سیاست پلید با
 استفاده از اوضاع جهان آنروز می
 گشت تا وسائل کار را آماده فرماید که
 در ایران بعضی در جهل و بیخبری و برخی
 در غفلت و نومیدی بسر بردند و آن چه در ایران
 امروز میگذرد و بنام آنها انجام میگردد بی اعتناء
 به اینها بود آن که فریاد اعتراضی از جانبی
 که میسر شد دسترنج ملت ایران را بیگنا
 میگرداند که این تدابیر موقفاً مؤثر شد
 اند و بی نیاید و این دوره شوهر بدست آمد
 و بدست ملت بدست ملت افتاد و مردم
 بیدار بود با اوضاع جهان آشنا شدند و به
 این خودی بردند و با عزمی راسخ برای
 احقاق حق خویش قیام کردند و دیگر
 که در گذشته که اجانب هر چه میخواستند
 بر سر چند تن رجال سود طلب خائن یا جان
 بدست در این کشور انجام میدادند ملت بیدار
 و بیدار شد و تدابیر بیگانگان در شاموش
 صدای او نقش بر آب گشت اما
 در ایران وقت که هنوز در خواب غرق گویی
 بود و سینه غفلت از گوش خود بیرون نشیدند و
 و پرده پندار از پیش چشم خود برداشتنند و
 این احساسات ملی را که بطریق کونا کون
 جلوه گری میکرد سهل و ساده پنداشتند
 بلکه تا توانستند در قلع و قمع ریشه این
 احساسات شریف که اکنون میبینیم تنها
 ضامن بقای آزادی و استقلال ما است (صحیح
 است) بطریق مختلف کوشیدند اما بیاری خداوند
 و بر اثر بیداری ملت از این اقدامات ناستوده
 خود هیچ طرفی بر نیستند این عده روزی از
 خواب غفلت بیدار شدند که ملت ایران راه
 خود را در پیش گرفته و هر سد محکمی را از
 پیش برداشته و هر نغمه مخالفی را در گوش شکسته
 بود مرد رشیدی که خود از میان این ملت
 برخاسته و خوب با آمل و منویات هموطنان
 خویش آشنائی داشت زمام این نهضت ملی را که به
 قین میتوان گفت در تاریخ ایران هرگز نظیر

نداشته است بدست گرفت و چنانکه حتی
 مخالفان او اقرار کرده اند با سرسختی عجیبی
 آنرا بسوی هدف مطلوب هدایت کرد اما
 دشمنان مدت از برای نشستند و در پی تحصیل
 جاه و مقامی که آنرا بقیمت فروختن ملت
 ایران بدست آورده بودند با استفاده از هر
 فرصتی کوشش میکردند تا آب رفته را
 بجوی و آبروی ریخته را بروی باز آرند و
 البته یقین بود که بیگانگان نیز با تمام قوا
 این دسته را تأیید و تقویت میکردند (خسرو
 فشقائی - بازمی میکنند)
 من از بیگانگان هرگز ننالم
 که با من هر چه کرد آن آشنا کرد
 بودند در میان این عده کسانی که بی
 پروا با زاده ملت مینا ختنند و از افشای مکتوبات
 خاطر خویش که درست بر خلاف مصالح
 ملت بود نه بیم داشتند و نه شرم اما مردم
 ایران با امید حصول مقصود و وصول بمقصد
 آنرا نزدیک میدیدند صبر میکردند و
 دندان بجگر می نهادند و با تمام موانعی که
 ایجاد شده بود آهسته اما پیوسته پیش
 میرفتند تا روزیکه مجلس هفدهم آماده
 کار شد در این روز تمام قدرت و قوه دشمنان
 خارجی ما و ایاری داخلی آنان بکار افتاد
 تا نتیجه مبارزات و فداکاریهای چندین
 ساله ملت ایران را بر باد دهد نمایندگان
 طرفدار ادامه بهضت ملی در همان موقع
 در ضمن بیانهای موضوع را با اطلاع عموم
 رسانیدند و با افشاء دسایس آنان کار را
 بر دشمنان مسلت تنگ گرفتند (مکی -
 بفرمائید رئیس مجلس را چطور با ما تحمیل
 کردند) تا ناچار بار دیگر زمام اختیار بدست
 کسی افتاد که بر گزیده مردم و نماینده این
 نهضت عظیم ملی شناخته شده بود و باین
 طریق تا حدی اطمینان حاصل شد که میتوان
 راه رفته را ادامه داد و به تدریج در سینه غافل
 از آنکه هنوز حرف تیری در ترکش داشت
 و در پی فرصت مناسبی بود تا آنرا نیز بکار
 برد این فرصت ناگهان حاصل شد و یکروز
 مردم ایران سراز خواب برداشتنند و کسی
 را زمامدار امور کشور دیدند که در مخالفت
 و لجاج و عناد نسبت باراده ملت سابقه بسیار
 طولانی و ممتدی داشت و میدانستند که با
 باقی ماندن او بر مسند زمامداری باید از
 نتیجه مبارزات خود چشم ببوشند در این
 موقع دشوار ملت ایران دوزخ بیشتر در پیش
 نداشت با تسلیم و رضا و صبر و سکوت که
 البته باخوی آزادی طلبی و بزرگ منشی و
 جوانمردی غریزی این ملت سازگار نبود
 (صحیح است) با قیام و مبارزه دلیرانه برای
 قطع ریشه فساد و وطن فروشی و اجنبی پرستی
 و یقین بود که ملت ایران راه دوم را بر خواهد
 گزید و بمضمون آیه شریفه البته فضل مجاهدت
 در راه حق را بر ننگ تسلیم و رسوائی ترجیح
 خواهد نهاد. روز ۳۰ تیر ماه سرزمین ایران
 عرصه این آزمایش بود ملت در این روز با خون
 خود و خون عزیزان خود بر روی زمین ایران
 چند جمله نوشت که تا ابد باید سرمشق
 فداکاران و وطن پرستان باشد.
 اول نوشت: در مقابل اراده ملت هیچ
 نیروئی تاب مقاومت و پایداری نخواهد داشت
 (صحیح است)
 پس از آن نوشت: تسلیم و تمکین و
 رضا در برابر شادان حوادث شیوه مردان
 غیرتمند نیست.
 و باز نوشت: ما با قطرات خون گرم
 خود درخت آزادی و عظمت ایران را که
 از شادابی و سرسبزی افتاده بود آبیاری
 کردیم تا تا از گی و طراوت از سر بگیرد و
 با زور و سایه گستر شود و برادران امروز و
 فرزندان فردای ما در سایه آن از نعمت امن
 و آسایش برخوردار شوند بکوشید تا دیگر
 این درخت برومند بدست باغبانان بی همت
 و زبون نیفتد و شاخ و برگ آن همیشه مطبخ
 آزمندان نا جوانمرد نشود.
 آخرین جمله که شهیدان راه آزادی
 با خون خود نوشتند این بود که:
 همت کنید تا این شعله مقدس را که
 ما فروخته ایم خاموش نشود (مهندس حسینی -
 خدا ارواحشان را شاد کند) دست برداری
 بیکدیگر بدهید و در سایه وحدت و مجاهدات
 و کار مجد و عظمت این ملت کهن سال را بار
 دیگر احیا کنید مجال به بیگانگان ندهید
 تا در صفوف محکم اراده شما رخنه ای ایجاد
 کنند و این نهضت عظیم را که مبدء تحول
 شگرفی در تاریخ زندگی ملت ما خواهد بود
 با دسایس و نیرنگها چنانکه شیوه دیرینه آنهاست
 از شاه راه صواب و صلاح دور سازند و به بیراهه خطا
 و گمراهی بکشند
 آقایان نمایندگان محترم! اکنون چند
 روز است ملت ایران در ماتم این فرزندان
 خود که در راه حق و حقیقت مرگ را با آغوش
 باز پذیرفته و شربت شهادت نوشیده اند
 سو گوار و عزادار است ما در این حادثه
 نشان دادیم که دیگر دوره تسلط اجانب
 در کشور ما طی شده است و هر گز از راهی
 که با تحمل سختیها پیموده ایم باز نخواهیم
 گشت.
 مجلس شورای ملی امروز بشادی روح
 این شهیدان و عرض تسلیت بملت ایران عموماً
 و بازماندگان داغدار آنان خصوصاً این
 جلسه فوق العاده را ترتیب داده است یقین
 دارم بمقاد آیه کریمه ولا تحسبن الذین قتلوا فی
 سبیل الله امواتاً بل احياء عند ربهم یرزقون
 بزرگترین تسلیتی است که می توان در این
 مورد داد (پارسا - تسلیت دیگرش هم انتقام
 خون شهیدان است) زیرا این شهیدان در
 راه حق که یکی از اسامی خداوند است
 کشته شده اند و عمل آنان را باید جهاد فی
 سبیل الله شمرد (صحیح است) که هر مسلمانی بدان
 مرطف و مکلف است و در حقیقت این عده
 با فدا کردن جان و ریختن خون خود مهمترین

وظیفه دینی و ملی خویش را با کمال شهامت
 انجام داده اند و تا ابد خاک وطن عزیز بیکر
 گرامی آنان را با مهر و محبت و احترام و
 عظمت در آغوش گرم خود خواهد فشرد.
 (احسنت، احسنت)
 در خاتمه طرحی را که عده ای از آقایان
 محترم تهیه و امضاء فرموده اند تقدیم مقام
 ریاست می کنم.
**(۵- طرح و تصویب طرح
 سه فوری راجع به قیام ملی
 و شهدای روز ۳۰ تیر ۱۳۳۱)**
نایب رئیس - طرح تقدیمی قرائت
 می شود: (بشرح ذیل خوانده شد)
 مجلس شورای ملی:
 امضاء کنندگان ذیل نظر بشهامت و
 فداکاری عظیمی که ملت ایران در روز ۳۰
 تیر ماه ۱۳۳۱ نشان داد و بیاس احترام
 فرزندان رشیدی که در این حادثه شربت
 شهادت نوشیده اند تصمیم قانونی ذیل را
 بقید سه فوریت پیشنهاد کرده تقاضای تصویب
 آنرا فی المجلس دارد
 ماده واحده - مجلس شورای ملی در
 جلسه فوق العاده روز پنجشنبه دوم امرداد
 ماه ۱۳۳۱ قیام روز دوشنبه ۳۰ تیر ماه
 ۱۳۳۱ را که درسراسر کشور برای پشتیبانی
 از نهضت ملی ایران انجام پذیرفت قیام ملی
 مینامد و شهدای آن روز را بعنوان شهدای
 ملی میشناسد. بامضای ۳۱ نفر
نایب رئیس - فوریت اول مطرح
 است. مخالفی نیست. رأی گرفته میشود
 بفوریت اول آقایان موافقین قیام فرمایند
 (باتفاق قیام نمودند)
نایب رئیس - تصویب شد. فوریت
 دوم مطرح است (گفته شد - مخالفی
 نیست) آقایان موافقین با فوریت دوم قیام فرمایند
 (عموم نمایندگان قیام نمودند)
نایب رئیس - تصویب شد. مخالفی
 نیست که فی المجلس مطرح شود
جدهی از نمایندگان - مخالفی نیست.
نایب رئیس - پس یکدفعه دیگر
 قرائت میشود (بشرح سابق قرائت شد)
 اصل ماده واحده مطرح است - نظری هست؟
مکی - بنده موافقم میخواهم صحبت کنم
دکتر بقائی - بنده هم موافقم تذکری دارم.
نایب رئیس - مخالفی نیست؟ (گفته
 شد - خیر) چون مخالفی نیست موردی برای
 اظهار نظر آقایان موافقین باقی نیست. رأی
 میگیریم بماده واحده آقایان موافقین قیام
 فرمایند (عموم نمایندگان قیام نمودند) باتفاق
 تصویب شد.
(۶- ختم جلسه)
نایب رئیس - بنده عقیده ام این است
 که با احترام منظوری که از تشکیل این
 جلسه داشتیم آقایان اجازه بفرمایند جلسه
 را ختم کنیم. (صحیح است)
 (مجلس ساعت ده و ربع صبح ختم شد)
 نایب رئیس مجلس شورای ملی -
احمد رضوی